

"E.E.G. en Euratom goedgekeurd" in Nieuwe Rotterdamse Courant (5 oktober 1957)

Source: Nieuwe Rotterdamsche Courant. 05.10.1957. Rotterdam: Nieuwe Rotterdamsche Courant. "EEG en Euratom goedgekeurd".

Copyright: (c) NRC Handelsblad
Nieuwe Rotterdamse Courant, 1957

URL:

http://www.cvce.eu/obj/e_e_g_en_euratom_goedgekeurd_in_nieuwe_rotterdamse_courant_5_oktober_1957-nl-dc17e373-5feb-4cb3-b7e0-ae231c287699.html

Date de dernière mise à jour: 05/11/2015

E.E.G. en Euratom goedgekeurd

Geen verklaring in ratificatieoorkonde, wel uitvoeringsovereenkomsten naar parlement

(Vergadering van vrijdag 4 oktober)

Met 114 tegen 12 stemmen heeft de Tweede Kamer het verdrag inzake de Europese economische gemeenschap (E.E.G.) goedgekeurd. Met 82 tegen 45 stemmen is in de goedkeuringswet de bepaling opgenomen dat overeenkomsten tot uitvoering van het verdrag ter goedkeuring aan de Staten-Generaal moeten worden voorgelegd (het amendement-Blaisse). Zonder stemming is het amendement van de commissie van voorbereiding aangenomen, dat een jaarlijks verslag van de regering verlangt over de werking van de Gemeenschappelijke Markt, in het bijzonder mal betreft de noodzaak van voortgaande uitbreiding van de werkgelegenheid, voortvloeiende uit de bevolkingstoename.

Verworpen is evenwel het amendement-Oud — met 48 tegen 77 stemmen — dat in de ratificatieoorkonde de verklaring wilde doen invoegen, dat men ervan uitging dat bij de uitvoering en toepassing van het verdrag rekening zou worden gehouden met Nederlands bijzondere demografische gesteldheid.

Het verdrag tot oprichting van Euratom is zonder stemming aangenomen met aantekening dat de communisten geacht wilden worden te hebben tegengestemd.

Bont gezelschapje in de oppositie

Het TWAALFTAL dat tegen de E.E.G. heeft gestemd was een verbrokkeld gezelschap: de communisten, die alles wat constructief voor het Westen is afwijzen, de staatkundig gereformeerden, die steeds de neiging hebben internationale samenwerking te verwerpen, voorts de liberaal mr. Van Leeuwen (die verschillende economische redenen had om tegen te stemmen), de a.r. prof. Gerbrandy (die het prijsgeven van zeggenschap der Staten-Generaal niet kon aanvaarden) en de K.V.P.'er mr. Van Rijckevorsel (voor wie de onopzegbaarheid, ook in de overgangstijd, een onoverkomelijk bezwaar was en die zich voorts bij prof. Gerbrandy kon aansluiten). Anders gezegd: tegen waren de extremisten van links en van rechts en drie afgevaardigden die van hun respectieve fracties afweken. De motieven van de tegenstemmers waren van zeer uiteenlopende aard. De meerderheid die voorstemde bestond daarentegen uit hechte groepen, nl. de fracties van de vijf zg. constructieve partijen (met uitzonderingen van drie individuele afwijkingen). Wel moet worden vastgesteld dat onder de voorstemmers de socialisten heel wat minder terughoudend waren dan de anderen. Dit neemt niet weg, dat de meerderheid, juist ook door haar samenstelling, overtuigend mag heten.

De beslissingen over de E.E.G. en Euratom vielen vanmiddag tegen vijven. Wij zijn het met minister Luns eens, dat voorzichtigheid is geboden met de term „historische gebeurtenis”. Wij zijn het evenzeer met hem eens, dat die beslissingen van groot belang waren. De behandeling van de algemene ouderdomswet was indertijd tot iets spectaculairs gemaakt; en terecht. Zo ook bijv. het debat over de televisienota. Hoe belangrijk deze zaken ook mochten zijn, wat vanmiddag is gebeurd was van veel wijder strekking en zal voor de toekomst van land en volk van veel groter betekenis kunnen worden. Maar het voltrok zich allemaal even gewoon alsof het een niet al te ingrijpend wetsontwerp betrof. Geen volle tribunes, geen fotografen, geen radio, geen televisie; alleen een uitzonderlijk groot aantal sprekers en de lange duur van de debatten wezen erop, dat er iets bijzonders aan de hand was.

Voor het gebied van de Gemeenschappelijke Markt is het te hopen, dat het verdrag steeds in zo'n rustige en constructieve sfeer zal blijven.

Verworpen denkbeeld

Van de amendementen, op het ontwerpgoedkeuringswet ingediend, waren er twee door de regering bestreden. Van het begin af aan was het duidelijk, dat de socialisten tegen het amendement-Oud (opnemen van een verklaring in de ratificatieoorkonde) waren. Gisteravond, toen minister Drees het amendement heel

zwakjes had bestreden leek het even alsof de K.V.P.'ers het zouden gaan steunen; hun woordvoerder, mr. Blaisse, verklaarde althans, dat hij persoonlijk wel voor het amendement voelde. De a.r. Hazenbosch had zich er al voor verklaard. Wij kregen de indruk, dat de minister-president gisteren de situatie had onderschat. Vandaag bleek de regering de zaak anders te willen aanpakken. Bij de duplieken trokken, met minister Drees, ook de ministers Luns en Mansholt ten aanval. Bij de stemming bleken, met de socialisten, ongeveer driekwart van de fractie der K.V.P.'ers en prof. Gerbrandy tegen te zijn. Dus kon het amendement geen meerderheid halen. Mr. Blaisse, gevolgd door een stuk of tien van zijn fractiegenoten, was zijn gisteravond ingenomen standpunt trouw gebleven. De argumenten tegen het amendement-Oud waren niet groots. Een dergelijke verklaring in de ratificatieoorkonde was niet gebruikelijk. Zeker, voor Nederland niet. Maar de heer Hazenbosch had erop gewezen, wat wij indertijd ook hebben gedaan, dat iets dergelijks bijv. in de Ver. Staten niet ongebruikelijk is. De regering vreesde het precedent: een argument waarvan wij de waarde niet kunnen begrijpen als we het leggen naast het andere argument van de regering: men bereikt er geen wezenlijk resultaat mee. Waarom dan het precedent gevreesd? En waarom dan, in het algemeen, bezwaar gemaakt? De regering vreest voorts, dat onze positie tegenover de partners er niet sterker, integendeel, juist zwakker door zou worden. Dit laatste is een argument dat de doorslag zou moeten geven. Maar dan zou toch eerst de juistheid van dat argument moeten worden aangetoond.

De argumenten van de regering waren dus weinig overtuigend. Het is jammer dat de meerderheid van de K.V.P.'ers, waaronder de fractieleider prof. Romme, tegen het amendement was. De verklaring had binnenslands een geruststellend effect kunnen hebben en zou een positieve houding tegenover de E.E.G. hebben kunnen bevorderen. Men moet nu hopen, dat het wel aanvaarde amendement van de commissie van voorbereiding inzake het jaarlijks door de regering uit te brengen rapport dat effect zal kunnen hebben.

Het zal overigens de minister-president wel een geruststelling zijn geweest, dat prof. Oud verklaarde dat zijn fractie haar stem over het verdrag niet door het lot van zijn amendement zou laten bepalen. Zijn fractie zou voorstemmen, op mr. Van Leeuwen na. die overigens in het bijzonder van minister Zijlstra te horen kreeg dat er heus geen redenen waren om tegen te stemmen. Het gedetailleerde en dringende betoog van minister Zijlstra was waarlijk veel overtuigender dan het betoog van mr. Van Leeuwen.

Uitvoeringsovereenkomsten

Ook wat de parlementaire goedkeuring van uitvoeringsovereenkomsten betreft — het amendement-Blaisse — was het verzet van de regering niet overtuigend. Het zal niet altijd makkelijk zijn uit te maken, of iets een uitvoeringsovereenkomst is. Zeker, maar dat zou toch steeds moeten worden uitgemaakt, ook als het amendement-Blaisse niet zou zijn aangenomen, want als iets geen uitvoeringsovereenkomst is moet de goedkeuring van de Staten-Generaal ook worden gevraagd. Het voornaamste bezwaar van de regering was, dat het amendement ook parlementaire goedkeuring verlangde van overeenkomsten die niet in de sfeer van de wetgeving, maar in die van het beleid liggen. Mr. Blaisse zag evenwel geen kans om in zijn amendement een grens te trekken — dat lijkt dan ook onmogelijk —, zodat hij het volledig handhaafde.

Wij hoorden vandaag wederom het argument, dat men in de andere landen ook parlementaire goedkeuring van uitvoeringsovereenkomsten zou gaan verlangen. Een ondeugdelijk argument, want in de andere landen maken de respectieve constituties uit, in welke gevallen een overeenkomst parlementaire goedkeuring behoeft. Dat hangt niet af van hetgeen in Nederland gaat gebeuren.

Alleen de socialisten waren tegen dit amendement. Jhr. van der Goes van Naters vond het prachtig, dat de Grondwet sinds 1953 uitdrukkelijk voorziet in opdracht van bevoegdheden aan volkenrechtelijke organisaties; en nu moest men niet proberen dat te gaan terugdraaien. Die mening kunnen wij delen. Maar het ontgaat ons dat er bij de uitvoeringsovereenkomsten sprake zou zijn van zo'n opdracht van bevoegdheden. Het is daarbij immers juist te doen om bevoegdheden die niet aan een volkenrechtelijke organisatie zijn opgedragen. De uitvoeringsovereenkomsten waar het amendement op doelt worden gesloten door de regeringen. Daar komt geen volkenrechtelijke organisatie aan te pas.

Men zal, nu het amendement is aanvaard, in de praktijk wel merken hoe dat allemaal in elkaar zit.

Moties

TWEE moties zijn er aanvaard, en wel zonder stemming. De ene dringt erop aan, voor de parlementaire vergadering van de drie Europese gemeenschappen een stelsel van plaatsvervangers te bevorderen. De regering is daartoe bereid, maar zou dan toch graag niet door de parlementariërs worden tegengewerkt.

Minister Luns bleek niet helemaal op de hoogte te zijn van acties van Nederlandse Europese parlementariërs op dit punt. Hij wist alleen dat de voorzitter en de fractieleiders van het parlement der E.G.K.S. bezwaren tegen een stelsel van plaatsvervangers hadden kenbaar gemaakt. Dat juist Nederlandse parlementariërs in andere richting werkzaam waren geweest, zowel in het parlement der E.G.K.S. als in de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa, wist hij kennelijk niet. De socialisten Van der Goes van Naters en Nederhorst hebben hem dit voorgehouden.

Een tikje vreemd is het gelopen met de motie van de socialist Lamberts inzake de opleiding van specialisten voor gezondheidsbescherming tegen gevolgen van radioactieve straling. Minister Cals was daar speciaal voor naar de Kamer gekomen. Hij verklaarde, al concrete maatregelen in voorbereiding te hebben. Uit de indiening van de motie maakte hij tot zijn vreugde op, dat hij daarbij, op steun uit de Kamer kon rekenen. Maar, zo ging hij verder, als men na zijn verklaring die motie zou handhaven en aanvaarden, zou dat de indruk wekken dat men niet genoeg vertrouwen in hem had.

Het vreemde is, dat hij er aldus iets als een tegen hem gerichte motie van wantrouwen van maakte; hetgeen hele maal niet nodig was geweest. De Kamer heeft intussen de motie aangenomen; nu moet minister Cals maar voor zichzelf uitmaken, of die motie hem wil wantrouwen dan wel steunen.

Voor meer gegevens over de discussie van vandaag verwijzen wij naar ons verslag*. Wel is het verleidelijk nog iets te zeggen over de strijd rondom de betekenis van de kartelbepalingen in het verdrag der E.E.G. — binden zij de burgers rechtstreeks? — maar dat hopen wij bij een volgende gelegenheid eens te doen.

* Zie pagina 6